

XIV. Személyes előrehaladás

Az épület csöndes volt. Manu hasztalan próbált elaludni. Doriane-nal úgy döntöttek, hogy a roverekkel a házban fognak „táborozni”. Ehhez természetesen meg kellett küzdeniük Évával, aki ragaszkodott volna hozzá, hogy nála aludjanak, de végül aztán hagyta magát meggyőzni: a munkája szempontjából is szerencsésebb volt így. Előástak néhány tábori ágyat és takarót, és az emeleti helyiségekben egyszerű hálókat rendeztek be. Manu a fiúkkal osztozott az egyik szobán; Doriane egy másik helyiségben aludt a lányokkal. A fürdőszobát is működőképes állapotba hozták, de a zuhanyból egyelőre csak hideg víz folyt. – Majd könnyebben felébredünk! – jelentette ki Doriane.

Vacsora után, amíg András meg a roverek mosogattak és rendet raktak a helyiségben, Éva összehívott egy megbeszélést. Manu csodálta barátai bátorságát. Gyakorlatilag erőforrások nélkül, minden nehézség ellenére is arra törekedtek, hogy olyan cserkészszövetséget hozzanak létre, amely valóban hazájuk ifjúságát és társadalmát szolgálja.

A megbeszélés alatt elhatározták, hogy az összes csapatparancsnokot és rajvezetőt összehívják egy találkozóra Jane-nel, február 7-én. Ez kihagyhatatlan lehetőség volt, és számítottak rá, hogy fontossága miatt sok vezetőt fog vonzani, a közeli időpont ellenére is. Arra gondoltak, hogy a találkozót majd egy képzés követi a kísérleti csapatok vezetőinek, ahol véglegesíthetik az új nevelési programot.

Végül Éva is elfogadta a házban a helyi fiataloknak felállítandó internetkávézó ötletét, ami szerda délutánonként lenne nyitva. Egyedül így lehetett a város támogatását garantálni, és egyúttal a cserkészlet fiatalok közötti népszerűsítését is segíthette. Manu nagyon lelkesedett a programért, és eltökélte, hogy támogatni fogja.

Kihúzta hálósákján a cipzárt, és felkelt, miközben azon igyekezett, hogy tábori ágya ne nyikorogjon túlzottan. Szomjas volt, így a fürdő felé indult. Az ablak előtt elhaladva gyenge fényt látott lenn, az udvarban. Közelebb lépett az ablakhoz, és belebámult a sötétségbe. Mozgásra lett figyelmes. Egy árnyék kúszott fáról-fára, és időnként apró zseblámpával világította meg útvonalát. Az első mögött egy második árnyék tűnt fel.

– Mi a frász történik itt? – dünnyögte.

Visszasietett a roverfiúk szobájába, hátizsákjából elővett egy elemlámpát, és felrázta Lajost, az őrsvetetőt, aki valamennyire tudott angolul.

Lajos egy rezzenéssel fölébred, és felült a tábori ágyban. Manu csöndre intette, és az ablakra mutatott. A földszintről üvegtörés hangja hallatszott. Lajos fürgén fölkelt, és hang nélkül fölébresztette a rovereket is. Manu odament Lajoshoz, néhány utasítást suttogott a fülébe, aztán kinyitotta az ablakot és kimászott. Végigment a homlokzatot díszítő keskeny párkányon, elérte a ház sarkán lefutó ereszcatornát, és lemászott rajta. Két rover követte.

Az egyik franciaablak be volt törve, és bent a házban időnként egy elemlámpa fényét lehetett látni. Manu a két roverrel csöndben közelített. Olyan hangot hallott, mint amikor a padlóra folyadékot öntenek, és erős benzinszagot érzett. Főlkapcsolta elemlámpáját, és az ajtó felé rohant. Egy pillanattal később két fekete motorosruhát viselő embert pillantott meg, akik kővé dermedtek az ijedségtől. Egyikük egy benzineskanna tartalmát locsolta a földre, másikuk pedig öngyújtót fogott a kezében. Manu az öngyújtót fogó motoros felé vetette magát, és leütötte. A másik eldobta a kannát, és az ajtó felé iramodott elsöpörve az útból a két rovert, majd elmenekült.

Az első motoros feladta az ellenállást Manu súlya alatt nyögve. Miközben a roverekekre újra lábra állították, Manu levette a sisakját. Az elemlámpa kemény fénye egy 18-19 éves fiú arcát világította meg, rövid haja volt és pufók arca.

– Á-á, Tóni... Hogy vagy? – kérdezte Lajos gúnyosan.

– Ismered? – kérdezte Manu. – Riasztanunk kell Évát, Istvánt vagy Lacit...

...

Lajos a közeli telefonfülkéből hívta föl Istvánt. Fél órával később az öreg Lada megjelent az udvaron. István kipattant, és beviharzott az épületbe. Az egyik széken ülő fiatal motorosra nézett mereven, aki körül ott csoportosultak a zűrzavarban fölébredt és összegyűlt lányok és fiúk. Manu és Doriane mögötte állt és figyelt.

– Hogy hívnak? – kérdezte István.

– Én ismerem! – mondta Lajos – Gömöri Viktor csapatához tartozik. Antalnak hívják.

– Hagyd, hogy ő válaszoljon, Lajos.

Antal nem szólt. István gondosan tanulmányozta. Átlagos magasságú, túlsúlyos fiú volt, majd hógynem elhízottnak is lehetett nézni, jellegtelen arcvonásai voltak, és határozatlan tekintete. Aggódó arcán izzadságcseppek

látszottak. Nem igazi nehézfiú, gondolta István. Odahúzott egy széket és leült a fiúval szemben.

– Antal, miből élsz?

– Ööö... Egy... Egy szállodában vagyok gyakornok...

– És a szüleid?

– Apukám teherautó-vezető, anyukám meg eladó egy nagy áruházban... Ugye, maga semmit sem fog elmondani nekik? Sajnálom, nem lett volna szabad ezt csinálnom...

– Antal, tudod egyáltalán, hogy mekkora bajban vagy? Föl akartál gyűjtani egy házat, amelyben emberek vannak. Ez gyilkossági kísérlet. Ha kihívjuk a rendőrséget, akkor bíróság elé állítanak, és legalább tíz évre lecsuknak.

Antal elsápadt és felkiáltott:

– Nem tudtuk, hogy valaki van a házban!

– Ki volt veled?

– Egy barátom, de nem akarom elárulni!

– Kinek az ötlete volt, hogy fölgyújtsátok a házat? Az övé vagy a tied?

Antal semmit sem mondott. Szakadt róla a veríték.

István Lajoshoz fordult:

– Jó, azt hiszem, ki kell hívnunk a rendőrséget...

– Várjanak! – könyörgött Antal siránkozva. – Ha elmondok mindent, akkor elmehettek?

– Igen, ha teljes vallomást teszel, írásban.

– Rendben, minden elmondok. Gömöri Viktor parancsa volt. Én nem akartam, de a többiek kényszerítettek. Csúfoltak, és gyávának neveztek.

Antalból kitört a zokogás.

– Ezek szerint te Gömöri Viktor csapatában vagy?

Antal bólintott.

– Mióta?

– Kb. két éve.

– Az egy rover-csapat?

– Igen... vagyis... hát, nem egészen. Kadétnak hívjuk magunkat, és speciális kiképzésünk van!

– Milyen kiképzés, Antal?

– Túlélési és kommandós módszerek, hírszerzési technikák, ilyesmik.

– Igen, én már hallottam a csapatotokról! Ti vagytok azok, akik terepszínű ruhát meg ejtőernyős bakancsot hordotok, meg tört az öveteiken, és olyan katonai kiképzésetek van, nem? – szólt közbe az egyik rover.

– És ez szerintetek cserkészzet?

– Viktor találta ki az egészet. Eleinte jó volt, de aztán már egy ideje le akartam lépni.

– Miért?

– Ööö... hát, először is a kiképzés keményebb lett, amikor volt katonákkal gyakorlatozunk az erdőben. Aztán politikai beszédeket kellett hallgatnunk.

– Politikai beszédeket?

– Aha, olyanokat, hogy külföldiek jönnek, hogy ellopják a vállalatainkat és megfertőzzék a nemzeti eszméinket.

– És ki mondta ezeket a beszédeket? Viktor?

– Nem, nem ő, hanem mások, akik szintén eljöttek a foglalkozásokra... pártvezetők.

– Pártvezetők?

– A Szélsőjobbaldali Párttól... Gömöri tagja.

– Igen?

– Igen, azt mondta. Sőt, az az elképzelése, hogy a cserkészetet a párt ifjúsági mozgalmává alakítja. Olyan szervezetet akar létrehozni, amelyik valódi vezetőket tud képezni, ahogy mondta: vakmerő embereket; olyanokat, akik meg tudják vívni a jó harcot.

– Ki ellen?

– Az ellenség ellen, külföldiek... mindenki ellen, aki fenyeget minket.

– Teljesen megőrült! – bukott ki Lajosból.

– És te hiszed ezeket az eszméket, Antal?

– Nem igazán. Igazából kezdtem nagyon félni, különösen, amikor Gömöri azt mondta, hogy „C-akciókkal” kell valóra váltanunk az eszmét.

– „C-akciókkal”?

– Igen, C, mint csapásmérés, titkos akciók a külföldiek és árulók megfélemlítésére... A többiek nagyon élvezték, de én félttem. Nem tetszettek.

– Tudnál mondani néhány ilyen „C-akciót”?

– Igen, csak senki ne tudja meg, hogy én mondtam el... Meg kellett fogadnunk, hogy nem beszélünk.

– Kizárólag úgy védheted meg magad, ha mindent elmondasz.

– Jó. Tudja, hogy Gömörinek van egy vállalata?

– Igen, tudom.

– Hát, nem hiszem, hogy jól menne. Egy csomó adóssága van, és az ügyfelei tartoztak neki. Azt mondta, hogy ez a külföldiek miatt van, úgyhogy elküldte a srácokat „C-akciókra”... Én nem akartam menni. Azt mondtam, hogy nem érzem jól magam... Megfenyegettek és megtámadtak néhány embert, bezúztak pár ablakot meg szélvédőt... Azt hiszem, ezután javultak Viktor dolgai: az ügyfelek fizettek, és rendezte az adósságait. Viktor gratulált a srácoknak, és azt mondta, hogy majd néhány barátjának is felajánlja szolgálatainkat, és nagyon jól fognak fizetni.

– Tisztára maffiaszerű felállás! – kiáltott fel Mária.

– És ez a ma éjjeli is egy ilyen „C-akció” volt?

– Igen. Viktor azt gondolta, hogy ha tűz lenne a házban, akkor a város nem hagyná, hogy itt maradjatok. De mi tényleg nem tudtuk, hogy bent vagytok; különben sose tettünk volna ilyent!

– Tudod te tulajdonképpen, hogy egy ház felgyújtása bűncselekmény, még akkor is, ha az üres?

– Igen, de nem akartunk túl nagy kárt. Egyből utána értesítettük volna a tűzoltókat, és akkor gyorsan jönnek és eloltják...

– Micsoda klassz terv – mondta Mária gúnyosan.

– És ezúttal akkor mégiscsak beleegyeztél, hogy részt vegyél egy C-akcióban?

– Igen, hagytam magam. Nagy volt a nyomás a többiek részéről. És Viktor

is azt mondta, hogy maguk veszélyesek a kadétokra, mert megszüntetnék a csapatot, ha sikerülne átvenniük a szövetség vezetését. Viktor uszított minket maguk ellen. Azt mondta, hogy maguk nem is igazi cserkészek, lányokat is bevettek a mozgalomba, és állandóan csak megbeszéléseket tartanak meg vitáznak, amikor döntést kell hozni, mi viszont fegyelmeztettek és hatékonyak vagyunk, képesek vagyunk vakon engedelmessé válni. A többieknek ez nagyon tetszett. Olyan volt, mint egy nagy játék. Követtük és figyeltük magukat.

– Figyelj, Antal, te meg a barátod dobtatok egy flakon motorolajat a mikrobuszomra, ugye? – kérdezte István.

Antal lehajtotta a vállát, és megrántotta a vállát.

– Sajnálom, uram. Nem kellett volna ezt csinálnom. De meg akartam mutatni nekik, hogy én is vagyok olyan jó, mint ők... Viktor meg akarta félemlíteni magukat, hogy hagyják abba a cserkészteket.

– Erről nem is mondtál semmit, Pisti – képedt el Lajos.

– Tegnap történt – mondta István. – Nem volt időm elmondani... És figyelj rám, Antal, Éva megtámadása, és a betörés a lakásába, az is te voltál?

– Jaj, ne! Az nem én voltam. Iván volt, aki azt a cselet eljátszotta!

– Iván?

Antal megint a földre nézett, és sóhajtott egyet.

– Az a srác, aki az előbb itt volt veled?

– Igen, ő. Ő az őrsvezetőm.

– De figyelj, Antal, soha sem beszéltek a cserkészteket értékeiről, a fogadalomról, a törvényekről, a hűségről, mások tiszteletéről, az egyetemes testvériségről meg ilyenekről?

– Nem, soha. Viktor hűségesküt követelt tőlünk.

– Hűségesküvel helyettesítette a cserkészfogadalmat? – hüledezett Lajos.

– Igen, meg kellett esküdnünk, hogy szó nélkül úgy teszünk, ahogy a vezetőnk mondja, elsősorban Viktornak engedelmessé válnunk, másodsorban az őrsvezetőnknek. Az volt a jelmondatunk, hogy „engedelmessé válni a vezetőnek, hogy magad is vezető lehess...”

– Ez valóban hatékony módszer a befolyásolásra – mondta Mária. – Soha nem voltak viták, vagy soha nem hoztatok közösen döntést az őrsben?

– Nem. Viktor volt a törzsiszt, az őrsvezetők pedig a tiszthelyettesek. Összegyűjtötte az őrsvezetőket, hogy kiadja a parancsait, és az őrsvezetőnk elmondta, hogy mit kell csinálnunk. Az őrsvezetőnek volt a legmagasabb rangfokozata, utána jött a helyettes őrsvezető és így tovább egészen az őrs utolsó tagjáig, aki nyolcadrangú volt. Ha edzettünk és bizonyítottunk, akkor följebb léphettünk egy fokozattal... és lefokoztak, ha elszúrtunk egy bevetést.

– Nem hiszem el! – mondta Mária – Eszelős egy rendszer!

– És mi volt a te rangod? – kérdezte István.

– Ó, én csak hatodik voltam. Viktor megígérte, hogy a ma éjjeli művelet után előléptet eggyel. De azt hiszem, most már elfelejthetem...

– Te mondtad, kedveském! – jegyezte meg Mária.

– Higgadj már le, Marcsi!

– De figyelj, Pisti! Beleőrülök, ha látom, ahogy ez a szánalmas idióta hagyta magát befolyásolni. A fiúk mind hülyék. Nem véletlen, hogy csak fiúk voltak a csapatukban. Lányok soha nem egyeznének bele, hogy gondolkodás nélkül cselekedjenek, csak azért, mert minden egyes „hőstettel” eggyel magasabbra akarnak mászni a számlélrán!

– Ebben azért ne legyél annyira biztos, Marcsi. A lányok talán kevésbé hajlamosak arra, hogy vakon engedelmesséjenek a „falkatörvénynek”, de egy gátlástalan vezető őket is manipulálhatja. Mindenesetre – fordult a roverek felé – Antal történetéből elég sokat tanulhatunk, nem gondoljátok?

– Egy olyan csapat, mint Gömöri Viktoré, amely kizárólag a vezető akaratára épül, az maffia vagy fasiszta rendszer – mondta Lajos.

– Vannak őrsaik, de semmi köze a cserkészethez – tette hozzá Mária. – A cserkészetségben nincs teljhatalmú vezető, és a döntéseket közösen hozzuk és értékeljük a különböző őrsi meg rajtanács-üléseken.

– Ez nem akadályoz meg minket abban, hogy tanuljunk meg résen lenni, és soha ne hagyjuk el szabad akaratunkat – folytatta István. – És most mit csináljunk veled, szegény Antal?

– Könyörgök, ne hívják ki a rendőrséget!

– Oké, de vigyáznunk kell rá, hogy biztonságban legyél, amíg a társaid olyan helyzetben vannak, hogy árthatnak neked... Van egy ötletem. Azt javasolnám... – kezdte István a csoport felé fordulva.

Február 4., csütörtök, 15 óra

A gép éppen csak földet ért. Jane először járt ebben az országban. Jóllehet volt tapasztalata, hiszen egész Európából dolgozott már cserkészszövetségekkel, mégis aggódott. Érzékeny küldetésre vállalkozott. Képes lesz-e vajon meggyőzni Konczot, hogy ejtse tervét, amely azzal fenyegetett, hogy megfosztja a szövetséget legjobb vezetőitől, sőt, talán szakadáshoz is vezet? Felderült arra a gondolatra, hogy László és barátai fogják fogadni, akik iránt rokonszenvet érzett, ugyanakkor mégis elegendő távolságot kellett tartania ahhoz, hogy pártatlanul elemezhesse a helyzetet. Tényleg megérdemlik a Világszövetség feltétlen támogatását, annak kockázatásával, hogy összeütköznek a régi gárdával és jópár tekintéllyel? Nehéz felelősség nyomta a vállát.

Dermesztően hideg volt a repülőtér érkezési csarnokában. Az útlevél-ellenőrzés végeláthatatlan sora után Jane egy nagy helyiségbe jutott, ahol az utasok egy szállítószalag körül csoportosulva várták csomagjaikat. Kis traktor húzta szerelvény érkezett kipufogógáz-felhőben. Jane egyszer csak észrevette a bőrdíjét, és némi nehézség árán megragadta, visszautasítva egy egyenruhás hordár segítségét. Miután túljutott a vámon, át kellett küzdenie magát az érkező utasokra várakozók sűrű tömegén. Háromszor vagy négyszer is elutasította egy taxis ajánlatát, aztán egy csoport fiatal nőt és férfit vett észre, cserkészegyenruhában. Rögtön fölismerte Lászlót, aki mosolygott, és egy csokor virággal integetett felé. Odament hozzájuk, ás a csapat azonnal körülfogta. Az egyik rover elvette a bőrdíjét, László átnyújtotta virágcsokrot, és két pusztát adott neki, miközben a roverek egy dalt énekeltek neki üdvözlésképpen. Egy mikrobusz felé vezették; László fölsegítette az első ülésre, miközben a fiatalok összezsúfolódtak hátul. A jármű elindult.

– Isten hozott, Jane – mondta László. – El sem tudod képzelni, mennyire örülünk, hogy látunk. Elviszünk a szállodába, ahol kicsit pihenhetsz. Fél négy van, és hatkor van találkozóod Konczal az Ifjúsági és Sportminisztériumban. Éva ötre jön a szállodához, hogy segítsen felkészülnöd a találkozóra.

Jane köszönetet mondott Lászlónak. Az elvonuló tájat nézte. Mit is tudott erről az országról? Előző héten összeszedett némi dokumentációt, meg elolvasott egy vagy két könyvet, de mindez csak nagyon homályosan adta vissza a valódi helyzetet. Mintha csak gondolataiban olvasna, László elkezdte lefesteni neki az ország helyzetét. Mindent megtett, hogy figyeljen, miközben

igyekezett befogadni mindazt, amit látott. Az osztott pályás, kétszer kétsávos út nyírfaerdőn vezetett keresztül. A forgalom ugyan haladt, de elég nagy volt. A szürke, kelet-európai és szovjet gyártmányú teher- és személyautók között néhány Mercedest, BMW-t és Peugeot-t is lehetett látni. Az erdő rövidesen megműveletlen földeknek adta át a helyét. Aztán magas, szürke, lehangoló panelházak tűntek föl roppant lakótelepeket alkotva, amely az út mindkét oldalát elfoglalta. Jane a buszmegállóban álló embereket figyelte. Sokuk szomorúnak és rezignáltnak látszott, de észrevette, hogy a nők milyen gondosan figyelnek megjelenésükre. Sokan meglehetősen elegánsan öltözködtek.

– Most már szabadok vagyunk – mondta László. – De ebben az átmeneti időszakban sokkal keményebb lett az élet a szegényeknek. Most jövünk rá, hogy mi is az a munkanélküliség meg a korrupció.

A szálló a belvárosban volt, egy hatalmas, üres téren. A mikrobusz megállt. László kiugrott, és kiségitte Jane-t. Egy rover már a recepciós pult felé tartott a bőröndjével. Jane megmutatta útlevelet a recepciósnak, és kitöltött egy űrlapot.

– 1506-os szoba – tájékoztatta László, miközben átnyújtott a kulcsot, amely egy nagy fakockán lógott. – Fölkísérünk, hogy megnézzük, minden rendben van-e.

A Jane bőröndjét cipelő roverfiúval és -lánnyal beszálltak a ziháló liftbe. A tizenötödik emeleten végigmentek egy hosszú, vörös szőnyeggel borított folyosón, és beléptek egy szobába, amelyben sötét fabútorok álltak: egy asztal, egy szék és két kanapé. László szemügyre vette a mellékhelyiséget és a fürdőszobát, és kipróbálta, van-e melegvíz. A vörös függönyös ablak mögött a város háztetőire lehetett látni. A központi fűtéshez tartozó radiátor morgott ugyan, de megfelelően fűtött. László több ízben megkérdezte Jane-t, hogy minden rendben van-e, és nincs-e szüksége valamire. Mielőtt elment volna, Éva nevében átnyújtott egy dokumentumot, és megkérte, hogy a Konczal való találkozó előtt gondosan olvassa át.

Jane köszönetet mondott Lászlónak és a két rovernek, becsukta mögöttük az ajtót, és úgy döntött, hogy megfürdik. Lazítani akart a döntő találkozó előtt.

A forró fürdő után hideg vízzel lezuhanyzott, kipakolta bőröndjét, átöltözött, és nekifogott a Lászlótól kapott szöveg átolvasásának. A legfrissebb fejleményeknek – különösen Gömöri Viktor mesterkedéseinek – a leírása volt. Jane nem akart hinni a szemének; többször is elolvasta a dokumentumot. Gömöri vajon Koncz tudta nélkül cselekedett, vagy éppen az ő parancsára?

Vajon összehangolt akcióról van szó, hogy eltérítsék a cserkészetet, és maffiaszerű, nacionalista mozgalommá formálják? Milyen lesz Koncz hozzáállása a dolgokhoz? Milyen magyarázatot fog adni?

Éles csörgés szakította meg gondolkodását – a telefon... Eltartott néhány másodpercig, amíg megtalálta. A recepciós volt, és elmondta, hogy Éva és László várják az előcsarnokban. Ránézett az órájára: 16.55 volt. Észre sem vette az idő múlását. A jelentést kapkodva betette aktatáskájába, fölvette a kabátját, megfogta a táskát, bezárta maga mögött a szoba ajtaját, és a lift felé indult.

László és Éva a recepciós pulttal szemközt álló kanapén ült. Amikor Jane megjelent, fölkeltek, hogy üdvözljék. László bemutatta Évát, és észrevette, hogy a két fiatal nő rögtön megkedvelte egymást.

– Ha neked is jó, Jane, akkor jó félóránk van, hogy felkészüljünk a Konczal való találkozóra. Én leszek a tolmácsod. Villamossal innen csak tíz perc a Minisztérium, ahol a találkozóra sor kerül. Kérsz valamit inni? Kávét? Teát? Szeretnél esetleg enni valamit?

Jane nem volt éhes, így Évához hasonlóan beérte egy kávéval. László leadta a rendelést.

– Miért az Ifjúsági Minisztériumban találkozunk? – kérdezte Jane.

László lefordította a kérdést, majd Éva válaszát is.

– Van néhány barátunk a minisztériumban. Maga az ifjúsági államtitkár is aggódik a mozgalom jövőjéért. Koncz ugyan köztiszteletnek örvend, de rosszallják a hajthatatlanságát. A miniszter szeretné, ha a cserkészszövetséget a lehető leggyorsabban elismernék nemzetközileg, hogy ez megkönnyítse a fejlődését. Komolyan próbált Konczal megállapodni; sikertelenül. Koncz meg van győződve saját igazáról, és teljesen rugalmatlan. Még csak nem is akart veled találkozni. Magának a miniszternek kellett közbelépnie, hogy megváltoztassa álláspontját, és beleegyezzen, hogy létrejöjjön a találkozó a minisztériumban, tolmács segítségével.

– Elolvastam a legutóbbi jelentésed, amelyet László adott ide. Ugye, a helyzet radikálisan megváltozott, mióta fény derült Gömöri Viktor „kisdéd játékaira”?

Éva egy napilapot vett elő táskájából, és a dohányzóasztalra tette. László a bulvárhírek között rámutatott egy cikkre: a mellette lévő fényképen éppen egy fiatal, megbilincselte férfit toltak be egy rendőrautóba.

– Ez Gömöri Viktor, a cím: „Zsarolással vádolják a vállalkozót!”

– Szerencsére – folytatta Éva – az újságíró nem sokat hivatkozik a cserkészetre.

– Nem, csak annyit mond, hogy Viktor egy ifjúsági csoport tagjait használta verőlegényként. De ez még csak az első cikk. A következők aligha lesznek ilyen tapintatosak. Ez elég nagy ütés Koncznak: nem lesz képes elrejtetni, hogy Viktor volt a helyettese. Kénytelen lesz kiadni egy sajtóközleményt, nehogy Viktor bukása megártson a szövetségnek.

– Az igazat megvallva – vágott közbe Éva – ami engem a szövetség külső képénél is jobban aggaszt, az azoknak a fiataloknak a jövője, akiket Viktor belerángatott ebbe a szomorú történetbe.

– Hát, Antal esetében, aki mindent elmesélt, semmi gond. Szülei beleegyezésével néhány hétig Zsuzsánál kell laknia, hogy biztonságban legyen hajdani barátai bosszújától. Az ő bizonyítékainak köszönhető, hogy Viktort bíróság elég lehet állítani.

– És a többiek? – kérdezte Jane.

– Csak ketten vagy hárman voltak benne igazán komoly dolgokban: támadásban vagy rongálásban. A többiek csak mentek velünk, mint Antal. Szerintem felmentik őket.

– Reméljük, az ügy nem hagy bennük túlságosan mély nyomot – folytatta Éva. – Meg kellene próbálnunk bevonni őket a mozgalomba. Nagy adósságunk van feléjük. Ha Viktor tevékenységei szorosabban nyomon lettek volna követve, akkor soha nem történhetek volna ilyenek. A jövőben helyére kell tennünk a vezetők „megszűrésének” rendszerét.

– Kíváncsi vagyok, Koncz hogyan fog reagálni – mondta László.

– Perceken belül megtudjuk. Ideje indulnunk, ha nem akarunk elkésni.

A minisztérium egy nagy, szürke, lehangoló épületben kapott helyet, néhány metrómegállónyira.

– Ötvenes évek, fajtiszta sztálinbarokk – jegyezte meg László.

Bemutakoztak a portásnak, aki áttelefonált az ifjúsági államtitkárságra, hogy megerősítsék a találkozót. László ott hagyta a személyi igazolványát, és meghallgatta, hogyan jutnak el az irodához. Elnyűtt vörös szőnyeggel borított hatalmas lépcsőházakon és véget nem érő folyosókon mentek végig, míg elérték úticéljukat. A miniszter egyik tanácsadója – egy fiatal férfi kicsi, kerek,

acélkeretes szemüvegben és csokornyakkendőben – kedvesen üdvözölte őket, bemutatta a tolmácsoló tisztviselőt, és helyet kínálta őket a robotsztus asztal körüli kanapékon. Erős kávé és aprósüteményt szolgáltak föl. A tanácsadó tapintatosan köhintett, és beszélni kezdett.

– A miniszter megkért, hogy tájékoztassam önöket, hogy nagy fontosságot tulajdonít a cserkészzet hazai sikerének, valamint nemzetközi elismertségének. Ezért is ragaszkodott a Koncz úrral történő találkozóhoz. Sajnos nemrég telefonált maga Koncz úr, és azt mondta, hogy nincs módjában megjelenni. Azt mondta, semmi értelmét sem látja egy ilyen találkozásnak. Rendkívül sajnálom.

Miután túljutott meglepetésén, Éva felháborodottan válaszolt. A tolmács nem tudta tartani vele az iramot, és néhány kísérlet után feladta. László elővette az újságot, és megmutatta a cikket a tanácsadónak, aki aggódó és megértő tekintettel, komolyan bólintott.

Jane eddig csöndben figyelt, de most érezte, hogy előnti a düh. Hirtelen intett a tolmácsnak, és beszélni kezdett:

– Uram, én a Cserkészmozgalom Világszervezetének képviselőjében vagyok itt, és kizárólag azért tettem meg ezt az utat Genfből, hogy részt vegyek ezen a találkozón. Meglep, Koncz úr milyen egyszerűen tudja az utolsó pillanatban bejelenteni távolmaradását. Most, hogy itt vagyok, világossá vált számomra, hogy a helyzet lényegesen rosszabb, mint amire számítottam. Egyesek a cserkészmozgalmat gondosan megfontolt szándékkal maffiaszerű, szélsőjobboldali szerevezetté akarják alakítani. Az ilyen eseményeknek az ország külső képére nézve szerfelett káros nemzetközi visszhangja lehet. A helyzet rendkívül komoly. Azonnal találkozni akarok az ifjúsági miniszterrel, hogy megvitassuk a szükséges intézkedéseket.

Amikor a tolmács befejezte Jane szövegének fordítását, a tanácsadó felkelt, és kijelentette, hogy azonnal beszél a felettesével. Elnézést kért, és nyomában a tolmáccsal elhagyta a helyiséget. Egy titkárnő tűnt föl egy újabb kancsó kávéval, amelyet az asztalra helyezett, majd ő is elhagyta a szobát.

– Jól van, Jane! Pontosan a megfelelő dolgot tetted – mondta László.

Éva egyetértően bólintott, és megszólalt. László fordított.

– Életbevágó, hogy Konczot rábírjuk a közgyűlés összehívására. A történetek után a régi gárda egyáltalán nem fogja az új alapszabály elfogadását ellenezni, és akkor a WOSM is elismerhet minket.

– Addig nem megyek vissza Genfbe, amíg egy közgyűlés nincs összehívva

– jelentette ki Jane.

– Az is fontos, hogy a lehető legtöbb cserkészvezetővel találkozz. Meghívtuk őket egy nagy összejövetelre vasárnap. Valakinek beszélnie kell nekik a mai cserkészetről, és bátorítania kell őket. A szövetség problémái valószínűleg sokakat elkeserítenek.

– Ha Koncz egyszer lemondott, amit kétségkívül meg fog tenni, akkor új vezetőkre lesz szükség, akik eltökéltek és vállalkozó szelleműek. Felkészültetek erre?

– Évában minden megvan, amitől jó elnök lehet – válaszolta László –, csak túl szerény. Neked kellene erről elbeszélgetned velem.

Éva elpirult, és éppen válaszolni akart, amikor kinyílt az ajtó, és visszajött a tanácsadó, még mindig a tolmács kíséretében.

– Sajnálom, hogy megvárakoztattam önöket. A miniszter vidéken van, de az ifjúsági államtitkár fogadja önöket.

A tanácsadó átvezette őket egy előszobán, kopogott egy ajtón, majd benyitott. Az ifjúsági államtitkár harmincas éveiben járó, sportos, határozott tekintetű nő volt. Fölkelt, hogy üdvözlje vendégeit, majd íróasztala körül hellyel kínálta őket. Először Éva beszélt, és bemutatta Jane-t.

– Isten hozta országunkban, hölgyem – mondta az államtitkár. – Szorosan nyomon követtem a cserkészszövetség újjászületését, és helytelenítem a jelenlegi patthelyzetet. Segíteni akarok, de a helyzet érzékeny, hiszen tiszteletben kell tartanunk a törvényt. A szövetség alapszabálya szerint minden Koncz úr jószándékán múlik.

– Köszönjük a támogatását, asszonyom. A helyzet jól példázza a demokráciába való átmenet nehézségeit – válaszolta Jane. – Koncz úr az öreg cserkészvezetők nemzedékét képviseli. Fél évszázaddal ezelőtt bátran harcoltak a totalitárius rendszer ellen, és most, miután annyi éve várják a mozgalom feltámadását, nehéznek érzik, hogy hátrébb lépjenek, és fiatalabb kezekbe adják a cserkészzet vezetését. Annak érdekében, hogy ellenőrzésük alatt tartsák a mozgalmat, elutasítják a ténylegesen demokratikus felépítést, amelyben az aktív vezetők kerülnének többségbe. Eközben viszont azt kockáztatják, hogy eltorzítják a cserkészzetet, amint ezt a legfrissebb események is mutatják. Az önök országában működő cserkészszövetség jelenlegi alapszabálya nem felel meg a Cserkészmozgalom Világszervezete által támasztott követelményeknek, és így megakadályozza, hogy azt nemzetközi szinten elismerjék. Amennyiben Koncz úr elutasítja egy alapszabály-módosító

közgyűlés összehívását, úgy a fiatal vezetőknek nem marad más választása, mint egy új szövetség létrehozása. De ez tartós hasadáshoz vezetne a régi és az új nemzedék között.

– Már folyik egy vizsgálat annak kiderítésére, ki a felelős az ön által is említett sajnálatos ügyért. Tudatában vagyunk, hogy vannak bizonyos elemek az országban, akik ellenzik a demokrácia visszatértét, vagy az átmeneti időszak nehézségeiből akarnak tőkét kovácsolni. De Koncz úr esete nem ilyen. Ő tiszteletreméltó idős férfi, akit megtévesztett saját macacssága, és elkövette azt a hibát, hogy megbízott egy gazemberben. Nagyon jól ismerjük, sőt, igen jó barátságban van Éva édesapjával, ugye?

Éva egyetértően bólintott.

– Van egy javaslatom tehát. A következő találkozásig még van két órám. Megtisztelhetnénk Koncz urat egy látogatással, és elbeszélgethetnénk vele. Hallgatni fog ránk, ebben egészen biztos vagyok. Márk – fordult tanácsadójához –, hívd fel Koncz urat, és mondd meg neki, hogy megyek; és mondd meg a sofőrnek is... hogy álljon készen. Tíz perc múlva indulunk.

...

Néhány perccel később a gépkocsivezető zöld zsalugáteres, kis faház előtt fékezett egy nagy park sarkán. Az ifjúsági államtitkár hátrafordult, hogy Évával, Jane-nel és Lászlóval beszéljen, akik hátul ültek az autóban.

– Jane és Éva, önök velem jönnek. László, te itt várj meg minket. Koncz megértőbb lesz, ha csak nők vannak jelen. Jane-nek majd én tolmácsolok!

László nézte, amint a három nő belép a házat körülvevő, gondosan ápolt, kis kertbe, és egészen az ajtó előtti lépcsőig mennek. Az államtitkár kopogott. Őszülő hajú asszony jelent meg, és behívta őket. Az ajtó becsukódott mögöttük.

Teltek a percek. László érezte, amint egyre idegesebb lesz. Kiszállt az autóból, és föl-alá sétált a kövezeten. Majdhogynem megbánta, hogy pár éve abbahagyta a dohányzást. Erős cigarettafüst csapta meg: a sofőr is kiszállt, és rágyújtott. László idegessége egyre nőtt. Mozognia kellett.

– Elmegyek a sarokra, és veszek egy újságot – mondta a sofőrnek. – Pár perc múlva itt vagyok.

A sofőr bólintott, egyáltalán nem törődött vele. Amikor kicsit később

visszatért egy újsággal a kezében, László észrevette, hogy visszaült a kormánykerék mögé. Néhány méterrel odébb meglátott egy buszmegállót, úgyhogy odament, leült a padra és kinyitotta az újságot. Szeme egyik sorról a másikra ugrált, anélkül, hogy bármit is befogadott volna. Semmi egyébre nem tudott gondolni, mint a találkozóra, ami épp akkor zajlott a kis, zöld zsalugáteres házban. Egy busz jött, és nyögve megállt. Utasok szálltak ki. Egyikük véletlenül kilökte László kezéből az újságot. Ahogy a busz elment, lehajolt, hogy fölvegye. Amikor fölemelkedett, Jane-t, Évát és az államtitkárt látta, amint elbúcsúznak az idős, ősz hajú asszonytól. Újra összehajtogatta az újságot, és begyűrte a kabátzsebébe. A három fiatal nő beszélgetve lépett ki a kertből. Megvárták, amíg elmegy pár autó, azután átkeltek az úton. Éva észrevette Lászlót, és felemelte hüvelykujját mutatta felé széles mosollyal. László fölállt. Éva odaszaladt hozzá, átölelte és ezt mormolta:

– Megcsináltuk. Győztünk!

Az autóban Éva egy levelet mutatott, amelyet Koncz írt.

– Beleegyezett, hogy összehív egy rendkívüli közgyűlést, hogy elfogadjuk az új alapszabályt. Felajánlottunk neki egy tanácsadói szerepkört a szövetségben, de elutasította. Nagyon fájjalja a történeteket, úgyhogy elhatározta, hogy lemond és visszavonul. De hála az államtitkárnak és Jane-nek, minden jól ment.

– A hozzáállásunk mentette meg attól, hogy megszégyenüljön – tette hozzá az államtitkár. – Megígértem neki, hogy személyesen a miniszter fog neki köszönő levelet írni. Fontos neki az elismerés. Kétségtelenül adunk majd neki egy ifjúsági és sport-érmet, hogy megköszönjük a fiatalság és a demokrácia iránti elkötelezettségét.

Az államtitkár megfordult az autóban, és László észrevette kissé ironikus tekintetét.

– Sajnálom, hogy ezt nem korábban léptük meg. De Jane-nek jár a köszönet, hogy meggyőzött. Most már ti jöttök, az új nemzedék – mondta, és Évára meg Lászlóra nézett. – Csináljatok ebből a szövetségből egy egyszerű mozgalmat!

...

Február 7., vasárnap, 9.45

A várostól kölcsönzött nagy terem fokozatosan telt meg. Több tucatnyi cserkészvezető foglalt helyet a széksorokon. Jane örült, hogy sok nőt és lányt lát közöttük. Még egyszer ellenőrizte az írásvetítő-fóliákat, amelyek magyarra fordításánál Éva segédkezett előző nap. Arra kérték, hogy tartson előadást a próbarendszeréről, vagyis a cserkészen belüli személyes előrehaladási rendszeréről. Örült, amikor észrevette újdonsült barátai intelligenciáját és képességeit. István fölállított egy nagy vetítővásznat és egy írásvetítőt az előadáshoz.

László jött oda hozzá egy idősebb férfival.

– Jane, szeretném bemutatni Garamszegi Pétert, a szövetség elnökét.

Jane fölállt, és kezét fogott az érkezővel:

– Már találkoztunk. Szervusz, Péter, hogy vagy? Jó téged újra látni.

– Szervusz, Jane – válaszolta Péter. – Én is örülök, hogy újra látlak, itt közöttünk. Most végre befejezhetjük azt a munkát, amelyet együtt kezdtünk a szövetség elismertetéséért.

Jane egyetértése jeléül bólintott.

– Mostanra minden elrendeződött, köszönhetően elsősorban a te közreműködésednek, amelyért nagyon hálásak vagyunk – folytatta Péter. – Az én feladatomban az új közgyűlés előkészítése.

– Igazán nem az én érdemem. Elsősorban az a szerencsém, hogy ilyen lendületes ifjúsági államtükárnőtök van. Újra ringbe szállsz az elnökségért?

– Igen, de csak ha Éva beleegyezik, hogy ő lesz a vezetőtisztség. Ez az összejevetel is az ő személyes sikere – válaszolta Péter a teremre mutatva.

– Péter – mondta László –, légy szíves, ülj le ide, Jane mellé. Mindjárt kezdünk. Ne felejtse el, hogy te beszélsz először.

Kellemes zsongás hallatszott az összegyűltektől. A résztvevők szemmel láthatóan örültek, hogy újra együtt vannak. László Jane felé fordult, és elégedetten jelentette, hogy Zsuzsa, aki az összejevetelt szervezte, 158 résztvevőt regisztrált.

Péter megkopogtatta a mikrofont, hogy magára vonja a hallgatóság figyelmét, aztán megszólalt.

– Szeretném megköszönni, hogy ilyen nagy számban válaszoltatok

meghívásunkra. Nagy nap ez szövetségünk számára, legalább két okból. Először is nagy öröm számomra, hogy bemutathatom Jane-t, aki az Európai Cserkésziroda ifjúsági programigazgatója.

Jane fölállt; hosszú tapssal köszöntötték.

– Jane azért van itt, hogy támogatásáról biztosítsa szövetségünket, és előadást tartson a cserkészetben való személyes fejlődésről. A személyes előrehaladási rendszer, vagy más néven próbarendszer az utolsó hiányzó darabja annak az új nevelési programnak, amelyet Éva által vezetett programbizottságunk jelenleg is fejleszt, és a következő közgyűlésen elő fog terjeszteni. Itt szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak annak a 15 kísérleti cserkészcsapatnak, amelynek vezetői már egy ideje velünk dolgoznak az új program gyakorlati kipróbálásán, és néhány nap múlva Jane-nel egy közös képzésen vesznek részt. Szeretném megkérni e csapatok képviselőit, hogy álljanak föl, hogy mindannyian lássátok, kik ők, és megtapsolhassuk őket.

Körülbelül húszan álltak föl, és a többiek megéjlezték őket.

– Szeretném ezen kívül megköszönni azt a munkát is, amelyet Éva, László, Zsuzsa és István végzett a programbizottság vezetésében. Kemény munkával, nem csak azt sikerült elérniük, hogy egy vonzóbb, és a mai fiatalok igényeihez sokkal jobban illeszkedő ifjúsági program jött létre, amely rövidesen rendelkezésekre áll, hanem újra köszönet illeti őket azért az eltökélt erőfeszítésért, amellyel sikerült hatástalanítaniuk egy olyan belső ellentétet, ami évekre bénulással fenyegetett minket. Örömmel jelenthetem be, hogy megoldódtak a szövetségünket megrázó problémák, amelyek nagyban gátolták az újjászületést.

Kezemben egy levél Koncz Mihálytól, aki, mielőtt személyes okokból leköszönne, beleegyezett, hogy összehív egy országos közgyűlést, hogy elfogadja az új alapszabályt, és új Országos Bizottságot válasszon. A felügyelő bizottság elnökeként Koncz Mihály engem kért fel, hogy előkészítsem és levezessem ezt a közgyűlést. Ezen el kell fogadnunk az új alapszabályt, amely lehetővé teszi, hogy a Cserkészmozgalom Világszervezete hivatalosan is elismerjen bennünket; és új Országos Bizottságot kell választanunk. Azt javaslom, hogy a közgyűlésre valamikor márciusban kerüljön sor. Ezen kívül azt is bejelenthetem, hogy szövetségünknek új központja van, hála Évának és barátainak, egy olyan ház, amelyet a város bocsátott rendelkezésünkre. Ma délután meglátjátok. Ezért mutassuk ki hálánkat Évának, Lászlónak, Zsuzsának és Istvánnak úgy, hogy megtapsoljuk őket.

Tapsvihar robbant ki a teremben.

– Éva, átadom a szót.

– Köszönöm, Péter. És köszönöm kedves szavaid, de a programbizottsággal elkezdett munka nem méltó ekkora dicséretre. A folyamat, amelybe belevágtunk, hosszú és bonyolult. Hadd idézzem most föl néhány lépését.

Három fő területre építettük munkánkat: először is a korosztályok és a korosztályi célkitűzések, másodsor a tevékenységek, és végül a korosztályi módszerek és a személyes előrehaladási rendszer, más néven próbarendszer. Néhány probléma miatt elvesztegettünk némi időt, így ennek megfelelően újra kellett írni a menetrendet. Most a következőképpen néz ki.

Mindenekelőtt, amint Péter már bejelentette, ezután a találkozó után egy képzésre kerül sor a kísérleti csapatok képviselőivel és Jane-nel. Itt meg fogjuk határozni a korosztályi rendszert, és részletesen a nevelési célkitűzéseket. Felállt és működik egy erőforrásközpont, és a kiválasztott nevelési célkitűzésekkel összhangban már el is kezdett az interneten vázlatokat közzétenni az egyes korosztályokban végezhető tevékenységekről. A kísérleti cserkészcsapatokat ellátjuk számítógéppel, és hozzá fognak férni ezekhez a vázlatokhoz, hogy márciustól a gyakorlatban is tesztelhesék őket.

A már elvégzett munka alapján az új nevelési program első tervezetét március vége felé kellene interneten eljuttatnunk a kísérleti csapatokhoz. Ez a korosztályi módszereket és a személyes előrehaladási rendszert fogja tartalmazni, tekintve, hogy májusig ezeket kellene a gyakorlatban is kipróbálni. A farkaskölyköknek Zsuzsa a felelőse, a cserkészeknek László, jómagam a kósza korosztályért felelek, a roverek pedig Istvánéi.

Május végén szervezünk egy országos képzést, hogy értékeljük a gyakorlati megvalósítás eredményeit, és meghatározzuk, hogy mit kell módosítani.

Végül azt tervezzük, hogy nyáron országos tábornak szervezünk az összes kísérleti csapattal, ahol az egész program végső kipróbálását elvégezhetjük.

Azután, reményeink szerint szeptemberben, beterjeszthetjük a jelentést az Országos Bizottságnak. Ha megvan az Országos Bizottság jóváhagyása, akkor elkezdhetjük megírni a korosztályi vezetők kézikönyveit. Ezt az év vége előtt be kellene fejeznünk. Október körül viszont terveink szerint elindítunk egy cserkészcsapatoknak szóló honlapot, ahol a rajvezetők elegendő információt találnak ahhoz, hogy a lehető leghamarabb elkezdhesék használni az új nevelési programot.

A következő közgyűlés után felálló új országos vezetés egyik prioritása az lesz, hogy kidolgozzon egy tervezetet arra, hogy minden cserkészcsapatot csatlakoztathasson az internetre, és így hozzáférést biztosítson számukra az erőforrásközponthoz. Kidolgoztuk az új program teljes tartalmát, már csak a személyes előrehaladási rendszer hiányzik. Erről Jane fog megosztani velünk néhány alapvető tudnivalót, ezért szeretném is most átadni neki a szót. Péter folyékonyan beszél angolul, így ő fog tolmácsolni.

A résztvevők tapsa mellett Éva átadta helyét Jane-nek.

– Köszönöm, Éva. Mindenekelőtt szeretném kifejezni, mennyire örülök, hogy ilyen sok embert láthatok ma itt. Amikor majd visszatérek az irodába, beleírhatom a jelentésbe, mennyire dinamikus szövetségetek van. Nem akarom Évát és társait újra zavarba hozni, hogy dicséretemet fejezem ki a programbizottság által végzett munkáért. Péter megelőzött ebben, és én teljes mértékig osztom a véleményét. Hadd mondjak egyszerűen annyit, hogy úgy vélem, az itt elvégzett munka nagyban hozzájárul a cserkészprogram megújított megközelítésének, közismertebb nevén a RAP-nak a fejlesztéséhez. Ezért minden tőlem telhetőt megteszek a programbizottság cselekvési tervének támogatására mind tartalmi, mind anyagi téren. Itt különösen az erőforrásközpont és egy internetes hálózat létrehozására gondolok, az együttműködés és a párbeszéd ösztönzéséért, ami a szövetség egész felépítését forradalmian átalakíthatja.

Arra kértek, hogy beszéljek egy kicsit arról a személyes előrehaladási koncepcióról, amelyet a RAP-ban irányoztunk elő.

Beszéde közben Jane az írásvetítő segítségével illusztrálta mondanivalóját egy-egy fontos mondat vagy ábra kivetítésével. Rendszeresen megállt, hogy Péter fordíthassa.

– A cserkészzetben elsősorban az egyén számít. Egyértelmű, hogy a cserkészvezetőnek mind a csoportra, mind pedig az egyéni tagokra figyelnie kell, de a csoport csak eszköz, míg a végső cél az, hogy minden egyént támogassunk abban, hogy képességeit a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztathassa. Ez nem azt jelenti, hogy tökéletes kis individualistákat akarunk nevelni. Polgárokat akarunk nevelni, akik önállóak és segítőkészek, képesek bevonódni a közösségbe, és képesek arra, hogy a közösség jólétét saját személyes érdekeik elé helyezték.

Viszont meg kell értenünk, hogy a közösség fejlődése szempontjából az számít, hogy milyen minőségű emberekből áll: legyenek képesek önállóan gondolkodni, és ellenállni a kikötéseknek és a nyomásnak; legyenek képesek

döntéseket hozni és személyes kockázat vállalásával is bevonódni; legyenek képesek másokkal együttérezni, legyenek érzékenyek mások problémái és szenvedései iránt; legyenek képesek újítani, problémákat megoldani, és a közösség javára másokkal együtt közös feladatokat végrehajtani.

Ilyen egyének nélkül lehetetlen a közösséget fejleszteni.

Azt is tudjuk, hogy minden nevelési rendszernek megvan az a kockázata, hogy beskatulyázza a fiatalokat. Ellen kell állnunk ennek a tendenciának. Meg kell győződnünk arról, hogy minden fiatalból kihozzuk azt, amit senki sem várna. Nem ismerhetjük előre mindazokat a képességeket, amelyeket egy-egy fiatal önmagában rejtget. Arra kell ösztönöznünk, hogy ezeket előhúzza magából. Ahogy Robert Baden-Powell is mondta, azt kell célul kitűznünk, *hogy minden fiatalban, lányban és fiúban kialakítsuk a törekvést és a reményt, és azt az érzést, hogy ő már elért valamit, amely érzés majd egyre nagyobb vállalkozások felé fogja vinni.*¹⁶

Szilárd meggyőződésünknek kell lennie, hogy minden fiatal nem várt értékeket rejt magában, és hogy a mi szerepünk az, hogy segítsünk neki ezek felismerésében és kifejlesztésében. Minden gyermeket, minden fiatal pozitív fényben kell szemlélnünk:

*Legalább öt százalék jó van még a legrosszabb jellemben is. Éppen az a jó multság, hogy ezt megtalálja, és kifejlessze 80-90 százalékig.*¹⁷

Előrehaladási rendszerünk tehát a fiatalok által személyesen kifejezett nevelési célokon fog alapulni. Ez radikális változás.

Mostanáig a cserkészetben kifejlesztett legtöbb próbarendszer egyre növekvő nehézségű tevékenységek felsorolására épült, amelyeket a fiataloknak meg kellett tanulniuk elvégezni. Ezeket a tevékenységeket különféle kategóriákra bontották, mint élet a természetben, önmagunk kifejezése, kezűgyesség, megfigyelés stb. A fiatalok haladását úgy mérték, hogy próbák elé állították őket, amelyeken le lehetett mérni, hogy megszerezték-e a megkövetelt ismereteket, és ha igen, megjutalmaztuk őket egy igazolással, bélyeggel vagy felvarróval.

Az ilyen rendszernek az az előnye, hogy könnyű megérteni és a gyakorlatban megvalósítani; van viszont két komoly hátrulütője: először is megvan az esélye, hogy a vezetők és a fiatalok magukat a tevékenységeket tekintik célnak, és elveszítik szem elől az ezeket megalapozó nevelési célkitűzéseket. Másodsor pedig ez egy mindenki számára azonos rendszer,

---

¹⁶ Robert Baden-Powell, *The Scouter*, October 1923

¹⁷ Robert Baden-Powell, *Aids to Scoutmastership*

amelyet bonyolult úgy alkalmazni, hogy a különböző egyéni képességeket is figyelembe vegye. Egy példa: hogyan alkalmazható egy ilyen rendszer tanulási nehézségekkel küzdő vagy fogyatékos fiatalok esetében? Végül pedig a személyes haladást a cserkészlet gyakorlatával kapcsolja össze, nem pedig a végső céllal, ami az aktív, felelős polgár kifejlesztése, aki képes a társadalom fejlődéséhez hozzájárulni.

Ezeknek a gyengeségeknek az elkerüléséért a RAP először is azt ajánlja, hogy válasszuk el a nevelési célkitűzéseket azoktól a tevékenységektől, amelyek révén ezeket a célkitűzéseket elérhetjük.

A személyes előrehaladási rendszer minden korosztályra egy sor nevelési célkitűzést javasol, amelyek lefedik a különféle növekedési területeket: testi, szellemi, érzelmi, társas, lelki és jellemfejlődés. De ezek a javasolt célkitűzések csak iránymutatásként szolgálnak. A felnőtt vezetőknek az a szerepe, hogy segítsenek a fiataloknak ezekből ihletet meríteni, és ennek alapján saját célkitűzéseiket felállítani, amelyek megfelelnek saját helyzetüknek és képességeiknek.

Ebből a nézőpontból a személyes előrehaladási rendszer célja az, hogy a felnőtt vezetők segítségével minden gyermeket és fiatalt támogasson négy kulcsfontosságú lépés megtételében:

1. A javasolt nevelési célkitűzések megértése.
2. Ezeknek személyes helyzetére való alkalmazása, egyénivé alakítása és újrafogalmazása.
3. Saját eredményeinek értékelése.
4. Személyes haladásának elismerése.

Hogy megértsétek, hogyan is néz ki ez az egész a gyakorlatban, elmondom az Interamerikai Cserkészrégió által kifejlesztett előrehaladási rendszer példáját, mégpedig a 11–15 éves serdülők esetében.

Minden növekedési területen belül meghatároztak néhány fejlődési irányt (vagyis nevelési sávot) köztes nevelési célkitűzésekkel, amelyek egy-egy végső célkitűzés felé vezetnek. Néhány köztes célkitűzés a 11–13 éves korosztályra, mások a 13–15 éves korosztályra vonatkoznak. Minden cserkész kap egy naplófüzetet, amelyben el vannak magyarázva a különböző ajánlott célkitűzések, illetve maga az előrehaladási rendszer.

Négy előrehaladási szintet javasolnak. Ezeknek a szakaszoknak a nevét a korosztály szimbolikus kerete adja, jelen esetben a felfedezés.

- 1. szakaszjelvény, „csapás”; az a cserkész kapja, aki elkezd a 11–13 éves korosztály célkitűzésein dolgozni.
- 2. szakaszjelvény, „ösvény”; az a cserkész kapja, aki elérte a 11–13 éves korosztály célkitűzéseinek nagyjából felét.
- 3. szakaszjelvény, „útirány”; az a cserkész kapja, aki a 11–13 éves korosztályban nagyjából az összes célkitűzést elérte.
- 4. szakaszjelvény, „átkelés”; az a cserkész kapja, aki elérte a 13–15 éves korosztály célkitűzéseinek nagyjából felét.

Amikor egy cserkész belép egy szakaszba, akkor az előrehaladásáért felelős felnőtt vezetővel elbeszélgetve személyre szabja a célkitűzéseket. A személyre szabás többféleképp működhet: elfogadja a javasolt célkitűzést, módosítja, vagy újabbakat ad hozzá saját egyéni igényeinek, érdeklődésének, képességeinek és vágyainak megfelelően. Miután megállapodtak személyes célkitűzéseiben, a cserkész leírja ezeket naplójüzetébe. Aztán félreteszik őket, és a cserkész részt vesz a tevékenységekben, mivel az ezek során szerzett személyes élmények és az itt elvállalt szerepek révén szerzi meg a célkitűzéseknek megfelelő új attitűdöket, ismereteket és tudást.

Mivel nincsen vizsga vagy próba, a fő kérdés: hogyan győződünk meg róla, hogy elérte-e a tevékenységek révén a célkitűzéseket. A válasz: megfigyeléssel!

A javasolt célkitűzések olyan viselkedésminták elsajátítására vonatkoznak, amelyek a személyiség minden oldalát bevonják. Ennek megfelelően a személyes megfigyelés az egyetlen olyan módszer, amellyel ellenőrizhetjük, sikerült-e beépíteni őket.

A fiatalok összességében rengeteg jelet küldenek magukról a raj élete révén, kezdeményezéseik és vállalt szerepeik révén, viselkedésük sokfélesége révén, illetve őrük és rajuk életéhez való hozzájárulásuk révén, amely jeleket a felnőtt vezetőnek érzékelni és elemezni kell tudnia. A vezetőnek meg kell erősítenie megfigyeléseit a fiatal nevelésében különböző módon részes más, cserkészeten belüli és kívüli emberekkel (őrsvetők, más cserkészek, szülők, tanárok) beszélgetve.

Ajánlott, hogy egy-egy felnőtt vezető legföljebb 8 fiatalért legyen felelős.

A cserkészeket minden tevékenységszakasz végén megkérjük, hogy kortársaikkal osszák meg és ellenőrizzék saját értékelésüket személyes haladásukról az őrstanács keretében. Azután a haladásuk nyomán követéséért felelős felnőtt vezetővel megbeszéljük ezt az értékelést. A nevelési célkitűzés akkor minősül teljesítettnek, ha a fiatal és a felnőtt vezető azonos véleményre

jutnak róla. A célkitűzés elérését pecséttel ismerik el a cserkész naplófüzetébe.

Összefoglalva tehát:

- Az előrehaladási rendszer a különböző növekedési területeket lefedő nevelési *célkitűzésekre* épül.
- A fiataloknak ezeket a célkitűzéseket *naplófüzetben* mutatják be, amely egyben haladásukat is rögzíti.
- A célkitűzések a különböző korosztályoknak megfelelően *szakaszokra* vannak bontva, neveik a korosztály szimbolikus keretéből származnak.
- Egy-egy szakasz megkezdése előtt a fiatalot megkérlik, hogy a célkitűzéseket saját helyzetének, egyéni fejlődési szükségleteinek, képességeinek és vágyainak megfelelően *alakítsa* át.
- A célkitűzéseket őrsi és rajtevékenységek, illetve a rajon kívül *tevékenységek* révén érik el, a családban, az iskolában és más olyan tevékenységek során, amelyekben a fiatal részt vesz.
- A célkitűzések elérését értékelik egyrészt *megfigyeléssel*, másrészt *beszélgetésekkel* a fiatal fejlődésének követéséért felelős felnőtt vezető és maga a fiatal, őrstársai, barátai, szülei és tanárai között.
- A célkitűzést akkor tekintjük elértnek, ha a fiatal által (kortársai segítségével) készített *értékelés* és a felnőtt vezető értékelése között eléri az összhangot.

Íme tehát a RAP által ajánlott előrehaladási rendszer nagy vonalakban – mondta Jane, és kikapcsolta az írásvetítőt. – Van kérdésetek?

Péter végignézett a termen. Az egyik főváros melletti kisvárosból emelte föl kezét egy vezető.

– Igen, Sándor?

– Köszönöm. Rendkívül érdekesnek vélem Jane előadását, de van egy kérdésem. Helyesen gondolom, hogy a RAP szerint a nevelési célkitűzések folyamatosan haladnak a farkaskölyköktől egészen a rover-korosztályig?

– Így van – válaszolta Jane.

– És akkor mi történik a következő esetben? Ha egy cserkész úgy csatlakozik a mozgalomhoz, hogy nem ment át a farkaskölyök-korosztályon, akkor feltételezzük, hogy automatikusan elsajátította a farkaskölykök célkitűzéseit, és elkezdheti egyből a cserkészek célkitűzéseivel, vagy pedig

elvárjuk, hogy a cserkész valahogyan „utolérje” a többieket?

– Amikor új tag lép be egy cserkész-rajba, akkor vagy a farkaskölyköktől jön, vagy akkor csatlakozik a mozgalomhoz. A cserkész mindkét esetben bevezető szakasszal kezd, amely kettőtől négy hónapig tarthat. Ennek célja egyrészt, hogy az újonnan érkezett beilleszkedjék egy órsbe, másrészt hogy meghatározzuk, hol tart a cserkész korosztály célkitűzései alapján. Ha úgy érezzük, hogy a fiatal már elsajátított néhány célkitűzést, akkor ezeket teljesítettnek jelöljük naplófűzetében, és megadjuk a megfelelő pecsétet. Elképzelhető, hogy az újonc egyből megkapja a „*csapás-szakaszt*”, sőt esetleg még az „*ösvény-szakaszt*” is, mert korábbi, cserkészeten belüli vagy kívüli tapasztalataiból már elérte ezt a szintet. Ugyanakkor az is lehet, hogy néhány növekedési területen még előzetes célkitűzéseken is kell dolgoznia, ha nincs meg a tapasztalata. Hadd hangsúlyozzam újra, hogy az előrehaladási rendszer a fiatal teljes személyiségét és életét a maga egészében veszi figyelembe. Nem korlátozódik cserkész-tevékenységekre.

Egy fiatal vezető állt föl:

– De nem kellene az előrehaladási rendszernek a cserkész alapvető cserkész tudását is mérnie, mint például táborozás vagy tájékozódás?

– Ezeket az ismereteket természetes módon, az ilyen tevékenységeken való részvétel során sajátítják el. Nem szabad viszont összekevernünk a tevékenységeket (amelyek eszközök) az általunk kitűzött nevelési célokkal, amelyek felé törekszünk. A cserkészlet célja nem az, hogy megtanuljunk tüzet rakni vagy a tájolókat használni, hanem hogy aktív, felelős polgárokat neveljünk.

– Nem fogja ez rontani a tevékenységek technikai színvonalát? – kérdezte egy másik vezető.

– A tevékenységekre továbbra igen nagy figyelmet fordítunk, hiszen egyedül általuk érhetjük el a nevelési célkitűzéseket – válaszolta Jane.

– El tudnád mondani részletesen és konkrétan is, hogy ebben a rendszerben hogyan működtessük a tevékenységeket, határozzuk meg a nevelési célkitűzéseket és értékeljük a személyes előrehaladást?

– Jó kérdés. Az egyes cserkész személyes haladásának értékelése, a következő szakaszra szóló célkitűzések meghatározása és a tevékenységek kiválasztása szorosan kötődik egymáshoz. A kérdéssel kapcsolatban az Interamerikai Cserkésziroda egy rendkívül hasznos eszközt készített a rajvezetőknek. A címe: *Programciklus*. Az előadás végén kaptok majd egy nevelési vázlatot, amely részletesen elmagyarázza, hogy mi is az a

programciklus és hogyan működik. Mostanra elegendő annyit mondani, hogy a cserkészraj élete programciklusokra oszlik, amelyek mind négy, egymást követő szakaszból állnak:

Az 1. szakasz minden programciklusban az egyéni és a közös értékelésre összpontosít. Egy felnőtt vezetővel elbeszélgetve a cserkész értékeli, milyen mértékben érte el a magának felállított célkitűzést. Ezt a személyes értékelést azután megosztja az őrszónáccsal, és közösen ellenőrzik. Az órs ezen kívül a tevékenységeket és az őrsi életet is értékeli. Az egyéni és közös értékeléseket ezután megosztják a rajszónácsban. Ha sikerül egyetértésre jutni az egyéni, őrsi és felnőtt vezető általi értékelések között, akkor a rajszónács elismeri a cserkész által elért előrehaladást, mégpedig oly módon, hogy megkapja a kérdéses szakaszhoz tartozó pecsétet, és esetleges felvarrót.

A rajszónács ezután az egyes órszónáctól érkező visszajelzések alapján elemzi a raj általános helyzetét, és meghatároz bizonyos számú olyan célkitűzést, amelyet a következő ciklus során az egyéni és közös haladás érdekében figyelembe kell venni.

Ilyen típusú kérdéseket lehet ekkor föltenni: Megfelelő-e az egyensúly a kötött és a változó tevékenységek között? Elegendő szabadtéri tevékenységünk van-e? Kellő figyelmet fordítunk-e minden növekedési területre, vagy néhányat elhanyagolunk? Hogyan működnek az órs- és rajszónácsok? És a rajgyűlés? Milyen az általános légkör a csoportban? Valóban megéljük-e a cserkésztörvények értékeit, vagy bizonyos területeken nagyobb erőfeszítésekre van szükség? És így tovább.

Egyikötök korábbi kérdésére válaszolva: itt lehet eldönteni, hogy a tevékenységek minőségének javítása érdekében a raj cserkésztudásbeli ismereteit erősíteni kell, vagy erőfeszítéseket kell tenni a közösségi szellem és a rajon belüli kapcsolatok minőségének javításáért. Végeredményben a rajszónács bizonyos számú ajánlást ad a következő ciklus tevékenységeinek kiválasztásával kapcsolatban. Ugyanakkor minden cserkészt megkérnek, hogy – az órs és egy felnőtt vezető segítségével – határozza meg saját személyes célkitűzéseit a következő szakaszra.

A 2. szakasz a tevékenységek kiválasztásáról szól. Az órszónák összeülnek, és a rajszónács prioritásai és ajánlásai alapján tevékenységeket javasol magának és a rajnak. Aztán összejön a rajgyűlés, és az órszónák bemutatják javaslataikat. A gyűlés tudomásul veszi az őrsi tevékenységjavaslatokat, és demokratikusan kiválasztja a raj tevékenységeit. Dönthet bizonyos számú közös szabályról is, amelyeket a raj fejlesztéséért fogad el az órszónák és a rajszónács javaslatainak megfelelően.

A 3. szakasz a tevékenységek megszervezésére és megtervezésére fókuszál. Ez a rajtanács feladata, amely megtervezi a raj és az őrök eseménynaptárát, és kidolgozza az őrök együttműködésének részleteit.

Végül a 4. szakasz a tevékenységek végzésére szolgál. Magától értetődő módon ez a leghosszabb szakasz, néhány hétig tart. Az előzőeknek a lehető leggyorsabbaknak és legrövidebbeknek kell lenniük, hogy az unalmat és az érdektelenséget elkerülhessük. E tevékenységi szakasz során figyelik a felnőtt vezetők a fiatalokat, hogy értékelhessék, hogyan haladnak célkitűzéseik felé. A tevékenységi szakasz végén újra elkezdődik az egyéni és közös értékelési szakasz. Ez pedig nem más, mint a következő programciklus eleje.

Így tehát láthatjuk, hogy a programciklus nem csupán egy a raj teljes életére kiterjedő szervezési módszer, hanem egyben nevelési eszköz is, hiszen bevonja a fiatalokat az értékelési és döntéshozatali folyamatokba.

– Van-e valakinek kérdése vagy megjegyzése? – kérdezte Péter.

Egy rajvezető kért szót:

– Valóban érdekesnek látom a módszert, mert a rajvezető figyelmét a fiataloknak a tevékenységek révén elért haladására irányítja. Túlságosan is gyakran hajlunk arra, hogy egyik tevékenységtől a másikig haladjunk, anélkül, hogy megfigyelnénk a fiatalokat, figyelembe vennénk igényeiket és átgondolnánk, hogyan vezessük és ösztönözzük haladásukat. De kíváncsi vagyok, vajon minden rajvezető képes lesz-e megtenni mindazt, amit ajánlasz...

– Nem, biztosan nem. Valójában két vezetői szint létezik, és ezt a vezetőképzésnek is figyelembe kellene vennie. Egy új vezetőtől azt kellene elvárni, hogy jól tudjon tevékenységeket megszervezni. Arra kell kiképezni, hogy a fiatalokat vonzó és nevelő hatású tevékenységek levezetése révén vezesse. Először is legyen meg minden olyan ismerete, hogy le tudja bonyolítani az úgynevezett kötött tevékenységeket; ezek úgymond a cserkészlet alapja: portyák, táborok, játékok, felderítések. Ezen kívül meg tudja szervezni az őröket és a különböző tanácsokat: az őr- és rajtanács, illetve rajgyűlés. Képesnek kell lennie a gyermekeknek biztonságos hátteret nyújtani olyan ismeretek megszerzésével, mint pl. az elsősegélynyújtás, vagy a biztonsági eljárások betartásának alapos ismerete. Arra is bátorítani kell, hogy sajátítson el olyan technikai ismereteket, amelyek lehetővé teszik számára, hogy a fiatalokat a tevékenységek kiválasztásában és lebonyolításában támogassa: önkifejezés, színészet, környezetvédelem és természetismeret, kézművességek stb.

Amikor ezt az alapvető képzést elvégezte, akkor felajánlhatunk neki egy

további képzést, hogy nevelővé válhasson. Ez a cserkészlet céljának, elveinek és módszerének, illetve az adott korosztályban lévő fiatalok lélektanának és igényeinek rendkívül alapos megértését jelentené. Ebben a szakaszban a vezetőnek képesnek kell lennie támogatni a fiatalokat saját igényeik elemzésében és nevelési célkitűzéseik meghatározásában. Meg kell továbbá értenie a nevelési célkitűzések és a tevékenységek közötti kapcsolatot is. És végül arra kell kiképezni, hogy megfelelően kezelje a programciklust. A rajvezető-képzésnek mindkét szintet magába kellene foglalnia: az alapszintet és a fejlettebb szintet.

– További kérdések? – kérdezte Péter. – Igen, Teri – mondta egy kezét felemelő vezetőre mutatva.

– Jane a személyes haladásnál és a programciklusnál a cserkész-korosztály példáját említette, de nem tudom elképzelni, hogy ez minden korosztálynál ugyanígy működne, ugye?

– Igazad van – válaszolta Jane. – Mindig az adott korosztály képességeihez kell alakítani a fiatalok részvételét az értékelési és a döntéshozatali folyamatokban. A farkaskölyköknél ez még biztosan mérsékelt lesz, bár már van jelentősége, és aztán korosztályról korosztályra növekszik a cserkészektől a roverekig. De az általános elv mindenhol ugyanaz.

– Hát, azt hiszem – folytatta Péter –, még vissza fogunk térni a személyes haladásnak és a programciklusnak erre az alapvető kérdéskörére. Mindenesetre még rengeteg a tennivalónk, hogy ezen a területen is javítsuk a programunkat. Jane, tudnál esetleg valamit mondani összefoglalásképpen?

– Igen, Péter. Így a végén szeretném, ha föltennétek magatoknak egy kérdést: Hogyan méritek a cserkészszövetség sikerességét? Nevelési koncepciójával? Nevelési programjának minőségével? Felnőtt vezetőképzési rendszerének hatékonyságával? Felépítésének és kommunikációs rendszerének hatékonyságával? Nem. Ezek mind csak eszközök a célhoz. A szövetség minőségét az általa elért eredmények mutatják. És hogyan mérhetjük ezeket az eredményeket? Hogy mennyivel növekszik a taglétszám? Ez fontos jellegzetesség, de nem elég pontos. A tagság száma társadalmi, gazdasági és kulturális körülmények szerint is változhat, amelyekre a szövetségnek nincs közvetlen befolyása. Nem. A fő ismérv, amelynek alapján egy cserkészszövetség minőségét megítélhetjük, véleményem szerint az, hány fiatal hagyja el úgy a rover korosztályt, hogy megvannak mindazon motivációs és képességei, hogy felelősséget vállaljon a társadalomban, és hozzájáruljon annak fejlődéséhez.

Amikor programunk minőségén gondolkodunk, gyakran túl sok időt fordítunk arra, hogy a mozgalomhoz csatlakozó fiatalok számát elemezzünk, jöllehet inkább arra kellene figyelniünk, hányan lépnek ki a rover korosztály végén azzal a vágyal és képességgel, hogy aktív szerepet játsszanak a társadalom fejlődésében.

A cserkészlet küldetése végsősoron az, hogy hozzájáruljon egy jobb világ felépítéséhez önálló, támogató és felelős egyének kifejlesztése által, akik képesek hathatósan hozzájárulni a társadalom fejlődéséhez.

Ez az, amiért a legidősebb korosztály főszerepet játszik mozgalmunkban. Minthogy ez van a cserkészprogram végén, a rover korosztálytól függ annak szavatolása, hogy a mozgalmat elhagyó fiataloknak meglegyenek a motivációi és képességei ahhoz, hogy aktív, felelős és eredményes polgárokká váljanak. Hogy így tehessen, a korosztálynak olyan cserkészprogramokat kell felajánlania, amelyek megnyitják a fiataloknak a felelősség és a közösségben való cselekvés területeit. Arra kell bátorítani őket, hogy fedezzék fel az őket körülvevő társadalmat helyi, nemzeti és nemzetközi szinten, hogy így jobban megértsék működését, illetve gyöngeségeit, hiányosságait és igényeit az emberi fejlődés szempontjából. Ennek a korosztálynak kell őket abban támogatnia, hogy olyan projekteket dolgozzanak ki és hajtsanak végre, amelyek segítenek nekik felfedezni, hogyan járulhatnak hozzá a társadalom fejlődéséhez. Ezen a módon segítenie kell a fiataloknak, hogy megtalálják hivatásukat, más szóval azt a személyes szerepet, amelyet a társadalom fejlesztésében játszathatnak, és ennek alapján segítenie kell, hogy kifejleszthessék személyes cselekvési tervüket.

A rover korosztálynak néhány cserkészszövetségben volt régen (illetve egy-két helyen ma is van) egy olyan szakasza, amelyet úgy hívtak: „az útrakelés”.

Ez egy szertartás, amely azt a pillanatot jelzi, amikor a fiatal férfi vagy nő bejelenti, hogy elvégezte a cserkészprogramot. A rovernek el kell magyaráznia, mit kapott a cserkészettől hozzáállásban, viselkedésben, tudásban, készségekben és motivációban. Ezen kívül rovertársainak, barátainak és családjának be kell mutatnia azt a tervét, hogyan fog beilleszkedni a felnőtt társadalomba, vagyis szakmai, társadalmi vagy civil téren hogyan szándékozik elköteleződni a társadalom fejlődéséért. Viszonzásképpen a közösség megígéri, hogy támogatja terve megvalósításában.

Manapság minden cserkészszövetségben újra be kellene vezetni ezt az elindulási szertartást. A roverek egyedi cselekvési terveinek meghatározása és értékelése révén mérhetjük le a cserkészlet hatását és hozzájárulását egy jobb világhoz.

Az egész cserkész előrehaladási rendszert az „útrakelés” irányába kellene felépítenünk, mint végső cél felé. Ezért kell megszabnunk a cserkészprogram végét, vagyis azt a kort, amikor véget ér, és meghatároznunk azokat az attitűdöket, képességeket és ismereteket, amelyeket egy fiatalnak ekkorra el kellene sajátítania. Ennek kell a végső célnak, és így előrehaladási rendszerünk fókuszpontjának lennie.

Egy erős, lendületes és vállalkozó legidősebb korosztály azért is életbevágó a szövetség haladásához, mert tevékenységei és projektjei révén ez teszi lehetővé, hogy bemutassuk a cserkészlet céljait a fiataloknak, vezetőknek, szülőknek, a nyilvánosságoknak és a hatóságoknak, megmutatva nekik, mit képes a cserkészlet tenni és hogyan járul hozzá ténylegesen az ország fejlődéséhez a nevelés révén.

A nevelés sikerének próbája nem az, amit a fiú az iskola befejezésekor a vizsgán tud, hanem az, amit tíz évvel később tesz – írta Bi-Pi egyik híres „borotvapapír-jegyzetében”, amelyet még valamikor a Headquarters Gazette 1922. augusztusi számában adtak ki. A mai cserkészletben ugyanezt kellene alkalmaznunk a fiataloknak szóló nevelési rendszerünk próbájaként.

Köszönöm.

Jane előadása hosszú tapsot kapott. Péter megköszönte neki, és meghívta, tartson vele a szövetség új központjának felavatására. Ahogy a terem elkezdett kiürülni, Jane csatlakozott Évához, Lászlóhoz, Zsuzsához és Istvánhoz, aki megveregette a hátát.

...

A szövetség új „főhadiszállásán” újra összejött az egész gyűlés. A roverek mutatták be a résztvevőknek a különböző helyiségeket és az egyelőre ugyan ritkás, de működő felszerelést.

Zsuzsa nagy pikniket szervezett az udvaron, és a vezetők kis csoportokba verődve majszolták a becsomagolt ebédet, a lehető legjobban kihasználva a még sápadt napfényt.

László gyümölcslével és fehérborral kínálta barátait és Jane-t, aki már korábban leült egy asztalra a szabadban, a ház eresze alatt.

– A szövetség jövőjére! – mondta Péter, poharát emelve.

– A leendő ifjúsági programra! – egészítette ki László.

Koccintottak, és Éva Jane-hez fordult:

– Jane, nagyon tetszett az előadásod. Az egész munkánkat letisztázta, és néhány egészen izgalmas perspektívát nyitott. Nagyon hálásak vagyunk, hogy a kísérleti csapatoknak tartandó képzésért még néhány napot itt maradsz. Ezzel lehetőségünk nyílik, hogy helyesen szervezzük meg az előttünk álló munkát. De valahogy majd azért arra is szakítunk időt, hogy megmutassuk neked titkos helyünket.

– Van egy titkos helyetek? – kérdezte Jane meglepetéssel hangjában.

– Igen, mégpedig egy lakatlan sziget – erősítette meg László.

– Egy lakatlan sziget?

– Zöld-szigetnek hívjuk – mondta Zsuzsa –, és jövőre ott szervezzük az országos táborát a kísérleti csapatoknak, hogy kipróbáljuk az új programot.

– Akkor már nem lesz sokáig lakatlan.

– Valójában – folytatta István – már akkor benépesítettük vágyainkkal és álmainkkal, amikor először nekikezdünk a munkának. Ott kell lenned velünk, amikor az országos nagytáborban valóra válnak az álmaink.

– Ez akkor most meghívás?

– Talált, süllyedt! – válaszolta Éva és László egyszerre, amint fölemelték poharukat, és boldogan nevettek.